

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
педагогіки, іноземної філології та перекладу
Протокол №9 від 01.09.2023р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**КОМУНІКАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)**

Галузь знань	всі
Спеціальність	всі
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	всі

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
англійська**

Розробник:
канд. філол. наук, доцент

/Підписано КЕП/

Ольга ДУБЦОВА

В.о. завідувача кафедри
педагогіки, іноземної філології та перекладу

Тетяна ПОГОРЕСЛОВА

**Харків
2023**

ВСТУП

Навчальна дисципліна "Комунікація у професійній діяльності" розглядає основи професійної комунікації, дозволяє зрозуміти природу мови як засобу спілкування, формує здатність виконувати роль культурного посередника між рідною культурою та іноземною, успішно долати міжкультурні непорозуміння та конфліктні ситуації, виявити себе як комунікативну особистість, сприяє формуванню соціокультурного компоненту у професійній діяльності.

Зміст дисципліни складають сучасне розуміння професійної комунікації у глобалізованому контексті. Основні напрями вивчення – комунікативна особистість, професійна комунікація у діловому контексті, міжкультурне професійне спілкування.

Метою навчальної дисципліни є вивчення та засвоєння основних понять і категорій мови як засобу професійної комунікації у міжкультурному середовищі.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- сформувати професійну комунікативну компетентності;
- вміти володіти понятійним апаратом у теорії комунікації;
- вміти розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик та стратегій спілкування, аналізувати соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації;
- бути здатним застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та реальному житті.

Об'єктом вивчення дисципліни є розвиток міжкультурної комунікативної компетентності у контексті професійного спілкування.

Предметом дисципліни є оптимізація реально-часових мовленнєвих практик, в різних професійних (ділових) ситуаціях, що здійснюється задля формування цілісного й персоналізованого образу світу, а також розвитку творчої активності й автономності здобувача мовної особистості.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл.1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
здатність спілкуватися іноземною мовою	комунікативна компетентність: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкуватися в конфліктній ситуації; здатність створювати, керувати й будувати відносини у команді; вміння виступати привселюдно та проводити презентації

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Комунікативна компетентність в системі професійної підготовки спеціаліста.

Тема 1. Комунікація як основний чинник соціальної взаємодії

1.1. Інформація та комунікація в сучасному суспільстві.

Спілкування, комунікації та інформація: сутність та співвідношення понять. Комунікація як чинник існування суспільства. Сучасні комунікативні технології. Паблік рілейшнз.

1.2. Функції комунікації.

Природа комунікації. Функції комунікації в сучасному інформаційно-насиченому суспільстві. Роль комунікації у суспільстві. Специфіка ділового спілкування.

Тема 2. Види комунікації

2.1. Вербальна комунікація.

Елементарні компоненти та засоби комунікації. Вербальні компоненти спілкування. Основні функції мови. Форми мовного спілкування. Основні вимоги до ділової розмови. Ділова кореспонденція. Види письмових документів.

2.2. Невербальна комунікація.

Невербальні компоненти спілкування. Взаємодія вербальних та невербальних засобів спілкування.

Тема 3. Рівні комунікації

3.1. Міжособистісна комунікація.

Ситуативні та психологічні передумови міжособистісної комунікації. Мовленнева та немовленнева поведінка у міжособистісній взаємодії. Комунікативні бар'єри. Умови ефективності комунікацій.

3.2. Комунікація в малих групах.

Поняття, види та функції комунікації в малій групі. Структура та динаміка комунікації в малій групі.

3.3. Специфіка масової комунікації.

Структура та функції масової комунікації. Ефективність масової комунікації.

Змістовий модуль 2. Особливості професійно орієнтованої комунікації.

Тема 4. Комунікація в межах організації

4.1. Комунікація як функція управління організацією.

Види комунікацій в організації. Особливості внутрішніх комунікацій в організації. Форми ділової комунікації в організації.

4.2. Особливості маркетингових комунікацій.

Роль професійно-комунікативної компетентності фахівців у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. Основна мета та завдання маркетингових комунікацій. Споживач як об'єкт комунікативного впливу.

Тема 5. Комунікативна політика

5.1. Комунікативна стратегія у сфері маркетингу.

Стратегії формування попиту та стимулювання продажу. Складники комунікативної стратегії.

5.2. Комунікативна стратегія маніпулятивного впливу.

Комунікативна стратегія маніпулятора. Комунікативні тактики маніпуляції.

Тема 6. Міжкультурна професійна комунікація

6.1. Лінгвокультурологічні аспекти міжкультурної комунікації.

Сутність культурних цінностей та їх місце в міжкультурній комунікації. Засади успішної міжкультурної комунікації. Лінгвістичні аспекти міжкультурної комунікації. Невербальні аспекти міжкультурної комунікації.

6.2. Типи сприйняття міжкультурних відмінностей.

Особливості сприйняття "іншого". Механізми адаптації. Формування міжкультурної компетентності.

Перелік практичних завдань за навчальною дисципліною наведено в табл.2.

Таблиця 2

Перелік практичних завдань

Назва теми	Зміст
Тема 1.	Завдання 1. Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за темами: «Інформація та комунікація в сучасному суспільстві», «Функції комунікації». Активна участь у виконанні практичних завдань. Захист індивідуального завдання.
Тема 2.	Завдання 2. Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за темами: «Вербальна комунікація», «Невербальна комунікація». Активна участь у виконанні практичних завдань. Захист індивідуального завдання.
Тема 3.	Завдання 3. Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за темами: «Міжособистісна комунікація», «Комунікація в малих групах», «Специфіка масової комунікації». Активна участь у виконанні практичних завдань. Захист індивідуального завдання.
Тема 4.	Завдання 4. Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за темами: «Комунікація як функція управління організацією», «Особливості маркетингових комунікацій». Активна участь у виконанні практичних завдань. Захист індивідуального завдання.
Тема 5.	Завдання 5. Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за темами: «Комунікативна стратегія у сфері маркетингу», «Комунікативна стратегія маніпулятивного впливу». Активна участь у виконанні практичних завдань. Захист індивідуального завдання.
Тема 6.	Завдання 6. Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за темами: «Лінгвокультурологічні аспекти міжкультурної комунікації», «Типи сприйняття міжкультурних відмінностей». Активна участь у виконанні практичних завдань. Захист індивідуального завдання.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.3.

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1.	Завдання 1 .Вивчення матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темами: «Інформація та комунікація в сучасному суспільстві», «Функції комунікації». Виконання індивідуального завдання.
Тема 2.	Завдання 2. Вивчення матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темами: «Вербальна комунікація», «Невербальна комунікація». Виконання індивідуального завдання.
Тема 3.	Завдання 3. Вивчення матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темами: «Міжособистісна комунікація», «Комунікація в малих групах», «Специфіка масової комунікації». Виконання індивідуального завдання.
Тема 4.	Завдання 4. Вивчення матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темами: «Комунікація як функція управління організацією», «Особливості маркетингових комунікацій». Виконання індивідуального завдання.
Тема 5.	Завдання 5. Вивчення матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темами: «Комунікативна стратегія у сфері маркетингу», «Комунікативна стратегія маніпулятивного впливу». Виконання індивідуального завдання.
Тема 6.	Завдання 6. Вивчення матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу за темами: «Лінгвокультурологічні аспекти міжкультурної комунікації», «Типи сприйняття міжкультурних відмінностей». Виконання індивідуального завдання.

Кількість годин практичних та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни за комунікативними методами викладання англійської мови для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування технології змішаного навчання (blended learning) та як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: практичні заняття проблемного характеру (Теми 1-6), робота в малих групах (Тема 2,4,6), мозкові атаки (Тема 3), кейс-метод (Тема 1,3,5), презентації (Тема 3,6), ознайомлювальні (початкові) ігри (Тема 1,4), дебати (Тема 2,5), дискусії (Теми 1-6).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів. Для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку або заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання практичних завдань за темами (50 балів), письмова контрольна робота (20 балів), самостійна робота (20 балів), презентація (10 балів).

Семестровий контроль: Залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. English for Professional Purposes (Organisation Management and Business Administration) / compiled by I. O. Reshetniak. – Kharkiv, 2022. – 112 p. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29387>.
2. Hurn B. J. Cross-Cultural Communication / B. J. Hurn, B. Tomalin. – London: Palgrave Macmillan, 2013. – 328 p.
3. Mattock J. Cross-Cultural Communication: The Essential Guide to International Business / J. Mattock : Kogan Page, 2003. – 176 p.
4. Miller K. Organizational Communication: Approaches and Processes / K. Miller. – London : Cengage Learning, 2008. – 336 p.

Додаткова

5. Комунікація у професійній діяльності: методичні рекомендації до самостійної роботи студентів усіх спеціальностей другого (магістерського) рівня /

уклад. Н. О. Бутковська, О. В. Дубцова, О. В. Іваніга. – Харків, 2021. – 48 с.
Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26650>.

6. Dubtsova O. Lingua-Ethological Causes of Communicative Failures: Pragmatic Aspect / O. Dubtsova, V. Petrenko, O. Kovalenko, N. Samsonenko // Journal of Educational and Social Research. – 2020. – Vol. 10, №1. – P. 143–151. – DOI: 10.36941/jesr-2020-0013. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23674>.

Інформаційні ресурси

7. Комунікація у професійній діяльності / О. Дубцова. – Сайт ПНС ім. С. Кузнеця – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=3715>.

8. Business and Professional Communication Quarterly [Electronic Resource] – Excess Mode: <https://journals.sagepub.com/loi/bcq>.